

Handläggare
Hillevi Andersson
Telefon: 08-508 22 329

Till
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
2016-09-22

Reviderade riktlinjer för medföljare vid semesterresa

Yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

De förändringar som föreslås i de reviderade riktlinjerna har sin bakgrund i prejudikat från de senaste åren som ställer krav på förändrad handläggning jämfört med vad som anges i nuvarande riktlinjer. De föreslagna riktlinjerna innebär att riktlinjernas nuvarande utformning avseende rätten till medföljare vid en veckas semesterresa en gång per år kvarstår, men att ett riktmärke för normal standard och kostnad har införts, som innebär att utgångspunkten inte är beroende av vad den enskilde själv har råd med för att resa.

Förvaltningen ser positivt på att riktlinjerna revideras i syfte att förtydliga handläggningen ur ett rättsligt perspektiv samt för att bidra till en likställighet över staden. Förvaltningen anser dock att de föreslagna riktlinjerna kring medföljare vid semesterresa är generösa i förhållande till övriga riktlinjer inom biståndsbedömning. De nya riktlinjerna bedöms medföra ökade kostnader vad det gäller dels handläggning och dels utbetalt bistånd vilket stadsdelsförvaltningarna bör kompenseras för.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för social omsorg. De fackliga organisationerna informeras på samverkansgrupp den 6 september och förvaltningsgrupp den 13 september. Rådet för funktionshinderfrågor informeras den 15 september.

Ärendet

Kommunstyrelsen har skickat en remiss avseende reviderade riktlinjer för medföljare vid semesterresa. De nu gällande riktlinjerna som antogs år 2000 syftar till att uppnå likställighet i staden ifråga om rätten till medföljare vid semesterresa. En lägsta standard som anges är att en person med funktionsnedsättning ska kunna åka på semester en gång per år och beviljas medföljare om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. I riktlinjerna från 2000 framgår att ansökan kan göras enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL) och enligt LSS. Riktlinjerna har sedan de infördes varit föremål för diskussion och framför allt stadsdelsnämnderna har ansett att riktlinjerna är för generösa i förhållande till gällande praxis.

Under 2013 utarbetades ett förslag till reviderade riktlinjer som innebar begränsande förändringar av rätten till medföljare vid semesterresa. Förslaget behandlades dock aldrig av kommunfullmäktige och de tidigare riktlinjerna har således varit fortsatt aktuella. I budget för 2015 och 2016 fastställdes att de inskränkningar som gjordes under föregående mandatperiod ska återställas.

Med anledning av prejudikat och praxis de senaste åren behöver riktlinjerna förändras och förtydligas. Av prejudikat och gällande praxis framgår till exempel att behov av medföljare normalt inte tillgodoses genom beslut enligt LSS. Enligt praxis är även rätten till bistånd enligt 4 kap 1 § SoL för semesterresor utomlands begränsad.

Rätten till medföljare med beslut enligt 4 kap 2 § SoL kan dock överstiga domstolarnas tillämpning. I förslaget till de reviderade riktlinjerna tydliggörs det att beslut om medföljare enligt 4 kap 2 § SoL ska grundas på stadens riktlinjer och inte på vad som sägs i praxis. Vid beslut enligt 4 kap 2 § SoL ställs kommunallagens krav på likställighet vilket innebär att riktlinjerna behöver förtydligas för mer enhetliga beslut i staden.

De föreslagna riktlinjerna innebär att riktlinjernas nuvarande utformning avseende rätten till medföljare vid en veckas semesterresa en gång per år kvarstår, men att ett riktmärke för normal standard och kostnad har införts, som innebär att utgångspunkten inte är beroende av vad den enskilde själv har råd med för att resa.

Förvaltningens synpunkter och bedömning

Förvaltningen ser positivt på att riktlinjerna revideras i syfte att förtydliga handläggningen ur ett rättsligt perspektiv samt för att bidra till en likställighet över staden.

Förvaltningen instämmer i riktlinjernas utgångspunkt att människor med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att leva som andra och att miljöombyte och rekreation ingår som en del i livet för alla människor. De föreslagna riktlinjerna kring medföljare vid semesterresa anses dock vara generösa i förhållande till övriga riktlinjer inom biståndsbedömning. Förvaltningen vill understryka att det endast är de invånare som har ekonomiska resurser för att åka på utlandssemester som kommer att beröras av riktlinjerna. Många av de personer som är aktuella för insatser vid förvaltningens beställarenhet funktionsnedsättning har inte ekonomiska möjligheter att bekosta en semesterresa och har därmed inte heller möjlighet att beviljas bistånd till medföljare.

Förvaltningen bedömer att de nya riktlinjerna kommer att medföra ökade kostnader vad det gäller dels handläggning och dels utbetalt bistånd. Förvaltningen anser således att det är rimligt att stadsdelsförvaltningarna kompenseras för kostnadsökningen.

Lars Wennberg
tf stadsdelsdirektör

Toni Mellblom
avdelningschef

Bilaga

Remissunderlaget finns att läsa på www.insynsverige.se/stockholm under Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, sammanträde 22 september 2016.